

Brüssel, 26.4.2023
COM(2023) 241 final

2023/0137 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käesolev ettepanek kuulub paketti ja selle eesmärk on muuta nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta¹ (stabiilsuse ja kasvu pakti paranduslik osa). Sellega koos esitatakse ettepanek asendada nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta² (stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslik osa) ning ettepanek muuta nõukogu 8. novembri 2011. aasta direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta³. Paketi eesmärk on seega reformida ELi eelarveraamistikku.

Selleks et võtta arvesse üleilmsest finantskriisist ja euroala võlakriisist saadud õppetunde, muudeti 2011. aastal majanduse juhtimist käsitleva kuue seadusandliku akti paketi raames määrusega (EL) nr 1175/2011⁴ määrust (EÜ) nr 1466/97 ja määrusega (EL) nr 1177/2011⁵ määrust (EÜ) nr 1467/97 ning võeti vastu direktiiv 2011/85/EL.

Määruse (EÜ) nr 1467/97 artikkel 17a sisaldab läbivaatamisklauslit, mille kohaselt peab komisjon iga viie aasta järel avaldama aruande määruse kohaldamise kohta, et hinnata: i) määruse tulemuslikkust; ii) edusamme, mida on tehtud liikmesriikide majanduspoliitika parema kooskõlastamise ja nende majandustulemuste püsiva lähenemise tagamisel kooskõlas ELi toimimise lepinguga, lisades vajaduse korral ettepaneku määruse muutmiseks. Komisjon vaatas määruse läbi osana 2020. aasta veebruaris käivitatud ELi majandusjuhtimise raamistiku läbivaatamisest⁶.

ELi majandusjuhtimise raamistiku läbivaatamine põhines ulatuslikul konsulteerimisel paljude sidusrühmadega (ELi institutsioonid, kodanikud, riikide valitsused ja parlamendid, sotsiaalpartnerid, valitsusvälised institutsioonid ja akadeemilised ringkonnad). Läbivaatamise käigus ilmnes, et raamistikul on paljud tugevaid külgi, kuid ka mitu vajakajäämist, eelkõige mis puudutab suurenenud keerukust ning vajadust vähendada tulemuslikumalt võlga riikides, kus see on suur, luua puhvrid tulevasteks šokkideks ning ajakohastada paljusid vahendeid ja menetlusi, et võtta arvesse hiljutistele majandusšokkidele reageerimisel saadud kogemusi, sealhulgas reformide ja investeeringute koostoimet taaste- ja vastupidavusraha raames. Käesolevat ettepanekut sisaldava paketi eesmärk on need vajakajäämised kõrvaldada ja kõnealuseid õppetunde arvesse võtta.

¹ [ELT L 209, 2.8.1997, lk 6.](#)

² [ELT L 209, 2.8.1997, lk 1.](#)

³ ELT L 306, 23.11.2011, lk 41.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1175/2011, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta ([ELT L 306, 23.11.2011, lk 12](#)).

⁵ Nõukogu 8. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1177/2011, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta ([ELT L 306, 23.11.2011, lk 33](#)).

⁶ Komisjoni 5. veebruari 2020. aasta teatis „Majanduse juhtimise paketi hindamine. Aruanne määruste (EL) nr 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 ja 473/2013 kohaldamise ning nõukogu direktiivi 2011/85/EL sobivuse kohta“ (COM(2020) 55 final).

Komisjon esitas 9. novembri 2022. aasta teatises oma suunised ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimiseks,⁷ mille eesmärk on tagada võla jätkusuutlikkus ning edendada kestlikku ja kaasavat majanduskasvu kõigis liikmesriikides. Suunistega nähti ette riikide suurem isevastutus, lihtsustatud raamistik ning suurem keskendumine keskpika perioodi eesmärgile koos jõulisema ja sidusama nõuete täimise tagamisega. Suunistes kajastati ka seisukohti, mis esitati 2021. aasta oktoobris algatatud avaliku konsultatsiooni käigus, milles kutsuti teisi ELi institutsioone ja kõiki peamisi sidusrühmi selle teemaga tegelema⁸.

Tuginedes majanduse juhtimise läbivaatamise ja 2021. aasta oktoobris algatatud avaliku konsultatsiooni tulemustele ning 9. novembri 2022. aasta teatises esitatud suunistele, on käesolevat seadusandlikku ettepanekut sisaldava paketi eesmärk muuta ELi juhtimisraamistik lihtsamaks, läbipaistvamaks ja tulemuslikumaks, suurendada riikide isevastutust ja tagada nõuete parem täitmine, võimaldades samal ajal reforme ja investeeringuid ning vähendades realistlikult, järk-järgult ja kestlikult valitsemissektori võla suhet seal, kus see on suur. Sel viisil peaks reformitud raamistik aitama Euroopa poolaasta raames üles ehitada rohelist, digitaalset ja vastupidavat tulevikumajandust, tagades samal ajal kõigis liikmesriikides riigi rahanduse jätkusuutlikkuse. Riskipõhise järelevalveraamistiku puhul, mis annab liikmesriikidele rohkem vabadust oma kohandamiskavade koostamisel, on rangem tagantjärele täitmise tagamine oluline tasakaalustav element.

Reformiettepanekute koostamisel on seega arvesse võetud on kõrgemat ja varieeruvamat valitsemissektori võlataset, vajadust säilitada investeeringute kõrge tase õiglaseks kaksiküleminekuks (rohe- ja digipööre), vajadust tagada energiajulgeolek, avatud strateegiline autonoomia ning sotsiaalne ja majanduslik vastupidavus ning vajadust kasutada julgeoleku- ja kaitsevaldkonna strateegilist kompassi.

Kuna määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõikes 1 sätestatud praegune võla vähendamise sihttase, mida kohaldatakse liikmesriikide puhul, kelle võla suhe ületab kontrollväärtust 60 % sisemajanduse koguproduktist (SKP) (nn 1/20 reegel), tähendaks praeguses olukorras, kus puudujäägi tase ja võla suhe on pärast COVID-19 kriisi kõrge, tõenäoliselt liiga järsku ja kiiret eelarvekohandust, millel oleks väga negatiivne mõju majanduskasvule ja seeläbi võla jätkusuutlikkusele, tehakse ettepanek minna üle riskipõhisemale järelevalveraamistikule, milles keskendutakse võla jätkusuutlikkusele ja tehakse liikmesriikidel nende valitsemissektori võlaprobleeme arvesse võttes rohkem vahet, järgides samas läbipaistvat ja ühtset ELi raamistikku, mis on kooskõlas aluslepingutele lisatud protokollis nr 12 (ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohta) sätestatud kontrollväärtustega 3 % SKPst ja 60 % SKPst.

Eeskirjad ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse algatamiseks ja lõpetamiseks kontrollväärtuse 3 % SKPst ületamise korral (nn puudujäägipõhine ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus) jääksid samaks, kuid neid kohandatakse pisut, et tagada kooskõla võlakriteeriumi rikkumise korral kohaldatava ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusega, tunnustada sõltumatute eelarveasutuste rolli ja selgitada tõsise majandussurutise juhtumeid liidus või euroalal tervikuna. See menetlus on ELi eelarvejärelevalve väljakujunenud element, mis on osutunud eelarvekäitumise mõjutamisel mõjusaks ning mida poliitikakujundajad ja üldsus tänu selle lihtsusele hästi mõistavad.

⁷ Komisjoni 9. novembri 2022. aasta teatis ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimise suuniste kohta (COM(2022) 583 final).

⁸ Komisjoni talituste 28. märtsi 2022. aasta töödokument „Veebipõhine avalik konsultatsioon ELi majandusjuhtimise raamistiku hindamiseks – vastuste kokkuvõte – lõpparuanne“ (SWD(2022) 104 final).

Võlakriteeriumi rikkumise korral kohaldatavat ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust (nn võlapõhine ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus) tõhustatakse nii seoses aktiveerimise kui ka lõpetamisega. See keskenduks olukorrale, kus liikmesriigid, kelle võlg ületab 60 % SKPst, kalduvad kõrvale eelarvekavast, mida nad on kohustunud järgima ja mille nõukogu on heaks kiitnud kavandatava määruse alusel, millega asendatakse stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslik osa.

Peamise asjakohase tegurina, mis viib reeglina ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse algatamiseni, tuleks käsitada võla jätkusuutlikkuse kõige hiljutisema analüüsi käigus kindlaks tehtud olulist valitsemissektori võlaprobleemi. Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames rakendatakse põhimõtteliselt kava, mille nõukogu algselt heaks kiitis. Kui kõnealune algne kava ei oleks objektiivsete asjaolude tõttu enam elluviidav, võiks komisjon teha nõukogule ettepaneku kohaldada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames muudetud kava.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanek on osa suuremast ettepanekute paketist, mis tuleneb komisjoni 9. novembri 2022. aasta suunistest ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimiseks. See pakett sisaldab ka ettepanekut määruse kohta, millega asendatakse stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslik osa, ja ettepanekut, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2011/85/EL. Paketi eesmärk on kehtestada reformitud raamistik, mis tugineb keskpika perioodi suunitlusele ja riikide isevastutusele ning mille eesmärk on usaldusväärselt ja märkimisväärselt vähendada kõrget võlataset ning edendada kestlikku ja kaasavat majanduskasvu. Reformitud majandusjuhtimise raamistik järgib seega jätkuvalt stabiilsuse ja kasvu pakti ning Euroopa Liidu toimimise lepingus sisalduvate pakti asutamissätete põhieesmärke, milleks on eelarvedistsipliini ja majanduskasvu edendamine.

Seades eesmärgiks riigi rahanduse usaldusväärsuse ja jätkusuutlikkuse ning majanduskasvu edendamise, täidab reformitud raamistik ka majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu (edaspidi „leping“)⁹ III jaotise moodustava fiskaalkokkuleppe peamised eesmärgid. Fiskaalkokkuleppe sisu säilib ka muudes kavandatava õigusakti osades. Ettepanek määruse kohta, millega asendatakse stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslik osa, lähtub oma keskpika perspektiivi suunitluses riigipõhistest võlaprobleemidest, kajastades nii osaliselt fiskaalkokkuleppe nõuet läheneda keskpika perioodi positsioonidele, mis nähakse ette riigipõhiseid jätkusuutlikkusriske arvesse võttes (lepingu artikli 3 lõike 1 punkt b). Kuigi fiskaalkokkuleppes rõhutatakse struktuurse eelarvepositsiooni olulisust, nõutakse selles nõuete täitmise üldiseks hindamiseks ka selliste kulude analüüsi, millest on maha arvatud kaalutusõigusel põhinevad tulumeetmed (lepingu artikli 3 lõike 1 punkt b),

⁹ Valitsustevahelise majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu ratifitseerisid 25 liikmesriiki 2. märtsil 2012 eesmärgiga tugevdada eelarvedistsipliini kogu majandustsükli jooksul. Lepingu artikli 2 lõikes 1 tuletatakse meelde, et „[l]epinguosalised kohaldatavad ja tõlgendavad käesolevat lepingut kooskõlas Euroopa Liidu aluslepingutega, eelkõige Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikega 3, ning Euroopa Liidu õigusega, sealhulgas menetlusõigusega, kui on vaja vastu võtta teiseseid õigusakte“. Lepingu artikli 2 lõikes 2 tuletatakse meelde, et lepingut „kohaldatakse niivõrd, kui võrd see on kooskõlas Euroopa Liidu aluslepingutega ning Euroopa Liidu õigusega. See ei lähe vastuollu liidu pädevusega tegutseda majandusliidu valdkonnas.“ Lepingu III jaotis (fiskaalkokkulepe) on siduv liikmesriikidele, kelle rahahüük on euro, ja vabatahtlikkuse alusel teistele liikmesriikidele (lepingu artikli 1 lõige 2 ja artikli 14 lõige 5). Lepingu artiklis 16 on sätestatud, et „hiljemalt viie aasta jooksul pärast käesoleva lepingu jõustumist võetakse lepingu rakendamisel saadud kogemuste hindamise alusel vajalikud meetmed kooskõlas Euroopa Liidu lepingu ja Euroopa Liidu toimimise lepinguga, et inkorporeerida käesoleva lepingu sisu Euroopa Liidu õigusraamistikku“.

ning seda analüüsi toetab ka ettepanek määruse kohta, millega asendatakse stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslik osa. Fiskaalkokkuleppe kohaselt võib keskpika perioodi eesmärgist või selle saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast ajutiselt kõrvale kalduda üksnes erandlike asjaolude korral (lepingu artikli 3 lõike 1 punkt c), nagu on ette nähtud stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa asendava määruse ettepanekus. Fiskaalkokkuleppes on sätestatud, et keskpika perioodi eesmärgist või selle saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast märkimisväärse kõrvalekaldumise korral tuleb rakendada meetmeid kõrvalekallete korrigeerimiseks kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul (lepingu artikli 3 lõike 1 punkt e). Samamoodi tuleb reformitud raamistiku kohaselt korrigeerida kõrvalekalded nõukogu kehtestatud netokulude kavast. Kui kõrvalekallete tagajärjel ületab eelarvepuudujääk 3 % SKPst, võidakse liikmesriigi suhtes kohaldada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust. Liikmesriikide puhul, kelle võlg ületab 60 % SKPst, karmistatakse võlapõhist ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust: see keskenduks kõrvalekaldumisele netokulude kavast, asendades nn 1/20 reegli, millega nähti mõnele liikmesriigile ette liiga suuri jõupingutusi nõudev eelarvekohandus. Fiskaalkokkuleppes antakse kokkuleppe eeskirjade järgimise üle järelevalve tegemise roll riiklikele sõltumatutele eelarveasutustele ning kõnealuste järelevalveasutuste rolli ja sõltumatust käsitlevad sätted, mille pidi komisjon vastavalt lepingu artikli 3 lõikele 2 üksikasjalikult välja pakkuma ühistes põhimõtetes,¹⁰ on nüüd täielikult integreeritud direktiivi 2011/85 muutmise ettepanekusse. Fiskaalkokkuleppes on sätestatud, et komisjonil ja nõukogul on täitemenetluses oma roll (lepingu artikkel 5), nagu on sätestatud käesolevas ettepanekus nõukogu määruse kohta, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1467/97.

Fiskaalkokkuleppe ja reformitud majandusjuhtimise raamistiku sarnasused tulenevad ka sellest, kuidas fiskaalkokkuleppe on riikide õiguskorda integreeritud. Enamik lepinguosalisi on lepingu sätteid siseriiklikku õigusesse üle võtnud, lisades otsese viite vastavatele ELi õigusnormidele¹¹. See kehtib nii keskpika perioodi eesmärgi ja kõrvalekalde olulisuse hindamise kui ka nende sätete kohta, millega nõutakse nõukogu vastu võetud soovitude järgimist (tulenevad kõik määrusest (EÜ) nr 1466/97).

Neid sarnasusi arvesse võttes võib kavandatavat reformitud majandusjuhtimise raamistikku pidada lepingu fiskaalsätete sisu inkorporeerimiseks ELi õigusraamistikku vastavalt lepingu artiklile 16.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on osa paketist, mille eesmärk on minna üle riskipõhisele ELi järelevalveraamistikule, milles tehakse liikmesriikidel vahet nende valitsemissektori võlaprobleemide alusel. Sellega vaadatakse läbi ELi eelarveraamistik, integreerides eelarve-, reformi- ja investeerimiseesmärgid ühtsesse terviklikku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavasse, mis on uue raamistiku nurgakivi. Kava sisaldab kõiki reformi- ja investeerimiskohustusi, mille liikmesriigid on võtnud Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud probleemide lahendamiseks, sealhulgas riigipõhiseid soovitusi. Need reformi- ja investeerimiskohustused võimaldaksid pikendada eelarve kohandamise perioodi, tingimusel et need vastavad teatavatele kriteeriumidele, näiteks kiirendavad majanduskasvu (sellised reformid hõlmavad näiteks elanikkonna vananemisega seotud probleemide lahendamist,

¹⁰ Vt komisjoni 20. juuni 2012. aasta teatis „Riikide eelarve korrigeerimise mehhanismide ühis põhimõtted“ (COM(2012) 342 final).

¹¹ Komisjoni 22. veebruari 2017. aasta aruanne vastavalt majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu artiklile 8 (C(2017) 1201 final).

tööturu toimimise parandamist ja tööjõu pakkumise suurendamist, innovatsiooni soodustamist ja oskuste täiendamist, ettevõtluskeskkonna parandamist,¹² ühtse turu tõkete kõrvaldamist ja strateegilise sõltuvuse vähendamist), tagavad riigi rahanduse jätkusuutlikkuse ja on kooskõlas liidu ühiste prioriteetidega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Selle vahendi õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 14 teine lõik, nagu ka muudetud määruse puhul.

• Subsidiaarsus

Stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa eesmärk on vältida eelarvepoliitikas suuri vigu, mis võivad ohustada riigi rahanduse jätkusuutlikkust ning majandus- ja rahaliitu. See tähendab, et liikmesriikidel on aluslepingust tulenev kohustus vältida valitsemissektori ülemäärast eelarvepuudujääki, mis on määratletud arvulise künnisena puudujäägi puhul 3 % SKPst ja võla puhul 60 % SKPst või piisavalt vähenev selle suunas. Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus, millega rakendatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi keeldu, näeb ette rea samme, mis võivad euroala riikide puhul viia finantssanktsioonide kehtestamiseni. Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust on korrapäraselt kohaldatud kooskõlas asjakohaste sätetega, aidates seega kinnistada ootusi probleemi nõuetekohaseks lahendamiseks.

Ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Selle eesmärki, nimelt ELi toimimise lepingu kohast eelarvedistsipliini ühtset järgimist, ei suuda liikmesriigid üksi piisavalt saavutada ning seda on parem saavutada liidu tasandil.

• Proportsionaalsus

Ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega. See ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik ettepaneku eesmärkide saavutamiseks.

• Vahendi valik

Ettepaneku eesmärk on muuta nõukogu määrust ja seepärast esitatakse see nõukogu määruse ettepanekuna.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll

ELi majandusjuhtimise raamistiku tagasivaatavad hinnangud avaldati 2020. aasta veebruaris¹³ ja 2021. aasta oktoobris¹⁴.

¹² Selle raames on põhitegurid hea valitsemistava ja õigusriigi põhimõtte austamine, eelkõige sõltumatud, kvaliteetsed ja tõhusad kohtusüsteemid, toimivad ja tulemuslikud maksusüsteemid ning kindlad maksejõuetuse-, korruptsiooni- ja pettusevastased raamistikud.

¹³ Komisjoni 5. veebruari 2020. aasta teatis „Majanduse juhtimise paketi hindamine. Aruanne määruste (EL) nr 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 ja 473/2013 kohaldamise ning nõukogu direktiivi 2011/85/EL sobivuse kohta“ (COM(2020) 55 final).

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Sidusrühmadega on peetud ulatuslikke konsultatsioone. Need hõlmasid järgmist:

- veebipõhine konsultatsioon sidusrühmade, kodanikuühiskonna ja kodanike seisukohtade kogumiseks. Konsultatsiooni tulemuste kokkuvõttev aruanne avaldati 2022. aasta märtsis¹⁵;
- põhjalikud temaatilised arutelud liikmesriikidega nõukogus (ECOFIN), eurorühmas, majandus- ja rahanduskomitees ning majanduspoliitika komitees.

Tulemusi on võetud arvesse komisjoni 9. novembri 2022. aasta teatises ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimise suuniste kohta¹⁶ ja käesolevas ettepanekus.

Pärast 9. novembri 2022. aasta teatise vastuvõtmist toimusid täiendavad arutelud liikmesriikidega nõukogus ja Euroopa Parlamendiga, mida on käesolevas ettepanekus arvesse võetud.

- Euroopa Parlament võttis 15. märtsil 2023 vastu oma aastaaruanded Euroopa poolaasta kohta, milles keskenduti ka ELi majandusjuhtimise raamistiku reformile ja Euroopa poolaasta tulevikule.
- Nõukogu (ECOFIN) võttis 14. märtsil 2023 vastu järeldused ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimise suuniste kohta, mille Euroopa Ülemkogu kiitis heaks 23.–24. märtsi 2023. aasta kohtumisel.

- **Mõju hindamine**

Ettepanekule on tehtud erand mõjuhinnangu koostamisest järgmistel põhjustel: i) puuduvad variandid, kuna ELi eelarveraamistikus on sätestatud läbivaatamise piirid, ja ii) keskendutakse sihipärastele muudatustele, mis iii) ei suurenda liikmesriikide aruandlusnõudeid ja iv) mille aluseks on hiljuti tõendite kogumiseks astunud sammud (komisjoni talituste töödokument ja komisjoni teatised, mis on koostatud aastatel 2020–2022).

4. MÕJU EELARVELE

Kui nõukogu määrab liikmesriikidele trahvid, kantakse nendest saadav tulu muu tuluna ELi eelarvesse. Selleks tuleb muuta ka finantsmääruse¹⁷ artikli 21 lõiget 2.

¹⁴ Komisjoni 19. oktoober 2021. aasta teatis „COVID-19-järgne ELi majandus – tagajärjed majanduse juhtimisele“, COM(2021) 662 final.

¹⁵ Komisjoni talituste 28. märtsi 2022. aasta töödokument „Veebipõhine avalik konsultatsioon ELi majandusjuhtimise raamistiku hindamiseks – vastuste kokkuvõte – lõpparuanne“ (SWD(2022) 104 final).

¹⁶ Komisjoni 9. novembri 2022. aasta teatis ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimise suuniste kohta (COM(2022) 583 final).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Muudetud määrus sisaldab läbivaatamisklauslit, mille kohaselt avaldab komisjon iga viie aasta järel aruande määruse kohaldamise kohta. Aruandes vaadatakse läbi: i) määruse tulemuslikkus; ii) edusammud liikmesriikide majanduspoliitika parema kooskõlastamise ja majandustulemuste püsiva lähenemise tagamisel kooskõlas ELi toimimise lepinguga.

6. ETTEPANEKU SÄTETE ÜKSİKASJALIK SELGITUS

Ettepaneku artikkel 1 sisaldab määruse (EÜ) nr 1467/97 kavandatavaid muudatusi.

Punktiga 1 lisatakse määruse (EÜ) nr 1467/97 artiklisse 1 uued määratlused kooskõlas kavandatud määrusega, millega asendatakse stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslik osa. Sellega muudetakse artikli 2 sõnastuses ebatavalised sündmused erandlikeks asjaoludeks ja lisatakse ristviited kavandatud määrusele, millega asendatakse stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslik osa. Sellega muudetakse aluslepingu kohase võlakriteeriumi toimimist, loobudes nn 1/20 reeglist ja keskendudes sellise netokulude kava järgimisele, mille on kehtestanud nõukogu vastavalt kavandatud määrusele, millega asendatakse stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslik osa. Sellega jäetakse välja viide tõsise majandussurutise kvantitatiivsele kirjeldusele ja viidatakse selle asemel kavandatavale määrusele, millega asendatakse stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslik osa. Sellega ühtlustatakse loetelu asjakohastest teguritest, mille alusel otsustatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu üle. Peamine asjakohane tegur ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohase aruande koostamisel saab olema liikmesriigi võlaprobleemide suurus. Eelkõige käsitatakse peamise asjakohase tegurina, mis viib reeglina ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse algatamiseni, võla jätkusuutlikkuse kõige hiljutisema analüüsi käigus kindlaks tehtud olulist valitsemissektori võlaprobleemi. Tõsise majandussurutise korral võivad komisjon ja nõukogu oma hinnangus otsustada mitte teha järeldust ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta kooskõlas lähenemisviisiga, mida järgiti üldise vabastusklausli aktiveerimisel COVID-19 kriisi ajal. Lisaks jäetakse välja sätted, mis käsitlevad mitmesambaliste pensionisüsteemide kasutuselevõttu.

Punktiga 2 nähakse ette, et ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 4 kohane majandus- ja rahanduskomitee arvamus ning ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 6 ja artikli 126 lõike 7 kohased nõukogu otsused ja soovitused tuleb avalikustada. Selles on sätestatud ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohases nõukogu soovitusel esitatud korrigeeriva netokulude kava nõuded, mille kohaselt peab eelarvepuudujääk püsima alla kontrollväärtuse 3 % SKPst või see tuleb sellest tasemest allapoole viia ja sellest allpool hoida ning võlg peab usutavalt vähenema või see tuleb hoida konservatiivsel tasemel. Aastatel, mil valitsemissektori eelarvepuudujääk eeldatavasti ületab kontrollväärtust, tuleb säilitada aastane miinimumkohandus, mille sihttase on vähemalt 0,5 % SKPst. Sellega lisatakse liikmesriikidele kohustus lisada tõhusate meetmete aruandesse oma sõltumatu eelarveasutuse arvamus. Samuti sätestatakse selles, et erandlikud asjaolud ja tõsine majandussurutis euroalal või liidus tervikuna võimaldavad nõukogul korrigeerimise tähtaega pikendada.

Punktiga 3 jäetakse välja sätted, mis käsitlevad nõukogu soovitude võimalikku avaldamist ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 alusel, kuna punkti 2 kohaselt muutub avaldamine automaatseks. Lisaks sellele nähakse seal ette, et valitsuse otsused ei peaks olema mitte ainult avalikult teatavaks tehtud, vaid ka piisavalt üksikasjalikud, et neid saaks arvesse võtta tõhusate meetmete hindamisel.

Punktis 4 on sätestatud ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 kohases nõukogu otsuses (teate esitamise kohta) esitatud korrigeeriva netokulude kava nõuded, mille kohaselt peab eelarvepuudujääk püsima alla kontrollväärtuse 3 % SKPst või see tuleb sellest tasemest allapoole viia ja sellest allpool hoida ning võlg peab usutavalt vähenema või see tuleb hoida konservatiivsel tasemel. Aastatel, mil valitsemissektori eelarvepuudujääk eeldatavasti ületab kontrollväärtust, tuleb säilitada aastane miinimumkohandus, mille sihttase on vähemalt 0,5 % SKPst. Samuti sätestatakse selles, et erandlikud asjaolud ja tõsine majandussurutis euroalal või liidus tervikuna võimaldavad nõukogul korrigeerimise tähtaega pikendada.

Punktis 5 sätestatakse, et valitsuse otsused ei peaks olema mitte ainult avalikult teatavaks tehtud, vaid ka piisavalt üksikasjalikud, et neid saaks arvesse võtta tõhusate meetmete hindamisel pärast nõukogu poolt ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 alusel teate esitamist.

Punktiga 6 lisatakse tingimused, mille alusel nõukogu lõpetab ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 12 alusel ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse. Kehtiva eelarveraamistiku kohaselt on need tingimused sätestatud ainult toimumisjuhendis.

Punktidega 7 ja 8 täiendatakse olemasolevaid viiteid ELi toimimise lepingu asjakohastele artiklitele.

Punktis 9 sätestatakse, et komisjoni kontrollkäikudel liikmesriikides võib vahetada teavet ka muude asjaomaste sidusrühmadega kui riiklikud ametiasutused, sealhulgas sõltumatute eelarveasutustega. Samuti nõutakse selles, et komisjon korraldaks sihtotstarbelisi kontrollkäike liikmesriikidesse, kellele nõukogu on esitanud ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 alusel teate, ning nähakse ette, et komisjon võib sellega seoses ja asjaomase liikmesriigi parlamendi kutsel esitada oma hinnangu liikmesriigi majandus- ja eelarveolukorra kohta.

Punktiga 10 kaotatakse trahvide miinimumsumma ja pannakse ette, et trahve kogutaks kuni tõhusate meetmete võtmiseni iga kuue kuu järel maksimaalselt 0,5 % SKPst.

Punktiga 11 täiendatakse olemasolevaid viiteid ELi toimimise lepingu asjakohastele artiklitele.

Punktiga 12 jäetakse välja artikkel, millega eraldatakse trahvidest saadav tulu Euroopa finantsstabiilsusvahendile. Kui määratakse trahvid, kantakse nendest saadav tulu muu tuluna ELi eelarvesse. Selleks tuleb muuta ka finantsmääruse artikli 21 lõiget 2. Punktiga 12 jäetakse välja ka sätted, mis on seotud Ühendkuningriigiga tulenevalt Ühendkuningriigi väljaastumisest Euroopa Liidust.

Punktiga 13 muudetakse läbivaatamisklauslit.

Punktiga 14 lisatakse üleminekusätteid.

Punktiga 15 jäetakse välja lisa, mis sisaldab Ühendkuningriigiga seotud sätteid.

Artiklis 2 sätestatakse muutmismääruse jõustumine ja kohaldatavus.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 126 lõike 14 teist lõiku, võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut, olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele, võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust¹, võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust, toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaselt toimub liikmesriikide majanduspoliitika liidusisene koordineerimine vastavalt majanduspoliitika üldsuunistele ja tööhõivesuunistele ning see peaks hõlmama kinnipidamist stabiilsete hindade, riigi rahanduse ja rahanduslike tingimuste usaldusväarsuse ning tasakaalustatud maksebilansi juhtpõhimõtetest.
- (2) Liidu majandusjuhtimise raamistik, mis hõlmab liikmesriikide majanduspoliitika koordineerimise ja järelevalve üksikasjalikku süsteemi, on suunanud liikmesriike nende majandus- ja eelarvepoliitika eesmärkide saavutamisel. Alates Maastrichti lepingu allkirjastamisest 1992. aastal on see raamistik aidanud saavutada makromajanduslikku lähenemist, tagada riigi rahanduse usaldusväarsust ja korrigeerida makromajanduslikku tasakaalustamatust. Koos ühise rahapoliitika ja euroala ühisrahaga on raamistikuga loodud tingimused majandusliku stabiilsuse, kestliku ja kaasava majanduskasvu ning ELi kodanike suurema tööhõive saavutamiseks.
- (3) Stabiilsuse ja kasvu pakt, mis algselt koosnes nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrusest (EÜ) nr 1466/97² ja nõukogu määrusest (EÜ) nr 1467/97³ ning Euroopa Ülemkogu 17. juuni 1997. aasta resolutsioonist stabiilsuse ja kasvu pakti kohta,⁴ põhineb eesmärgil tagada riigi rahanduse usaldusväarsus ja kestlikkus, tugevdades selleks hinnastabiilse ning finantsstabiilsusel põhineva tugeva, kestliku ja kaasava

¹ ELT C , , lk .

² Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1).

³ Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6).

⁴ Euroopa Ülemkogu 17. juuni 1997. aasta resolutsioon stabiilsuse ja kasvu pakti kohta, Amsterdam, (EÜT C 236, 2.8.1997, lk 1).

majanduskasvu tingimusi ning toetades seeläbi liidu kestliku majanduskasvu ja tööhõive eesmärkide saavutamist.

- (4) Majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis on liikmesriikidel vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikele 1 kohustus vältida ülemäärast valitsemissektori eelarvepuudujääki.
- (5) Liidu majandusjuhtimise raamistikku tuleks kohandada, et võtta paremini arvesse eelarvepositsioonide suurenevast erinevust, kestlikkusriske ja muud haavatavust liikmesriikides. Jõuline poliitiline reageerimine COVID-19 pandeemiale osutus kriisi majandusliku ja sotsiaalse kahju leevendamisel tõhusaks, kuid tõi kaasa avaliku ja erasektori võla suhte märkimisväärse suurenemise, mis näitab selgelt, kui oluline on vähendada võla suhet konservatiivsele tasemele järk-järgult jätkusuutlikul ja majanduskasvu soodustaval viisil ning kõrvaldada makromajanduslik tasakaalustamatus, pöörates samal ajal piisavalt tähelepanu tööhõive- ja sotsiaalsetele eesmärkidele. Samal ajal tuleks liidu majandusjuhtimise raamistikku kohandada, et aidata lahendada liidu ees keskpikas ja pikas perspektiivis seisvaid ülesandeid, sealhulgas viia ellu õiglane digi- ja rohepööre, sealhulgas kliimamäärus,⁵ tagada energiajulgeolek, saavutada avatud strateegiline autonoomia, käsitleda demograafilisi muutusi, suurendada sotsiaalset ja majanduslikku vastupidavust ning rakendada julgeoleku- ja kaitsevaldkonna strateegilist kompassi, mis kõik nõuab lähiaastatel reforme ja püsivalt palju investeringuid.
- (6) Liidu majandusjuhtimise raamistik peaks keskendumale võla jätkusuutlikkusele ja kestlikule majanduskasvule ning seega tegema vahet liikmesriikidel, võttes arvesse nende valitsemissektori võlaga seotud probleeme ja lubades riigipõhiseid eelarvetrajekte.
- (7) Selleks et tagada läbipaistev ja ühtne liidu raamistik, mis põhineb ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikes 2 ning ELi toimimise lepingule lisatud protokollis nr 12 (ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohta) osutatud kontrollväärtustel, peaks mitmepoolse järelevalve aluseks olev rangem nõuete täitmise tagamine olema vajalik tasakaalustav element riskipõhise järelevalveraamistiku puhul, mis võimaldab riigipõhiseid eelarvetrajekte.
- (8) Selleks et lihtsustada liidu eelarveraamistikku ja suurendada läbipaistvust, peaks võla jätkusuutlikkusele põhinev ühtne tegevusnäitaja olema aluseks iga liikmesriigi eelarvekava kehtestamisel ja iga-aastase eelarvejärelevalve tegemisel. See ühtne näitaja peaks põhinema riiklikult rahastatavatel esmastel netokuludel, st kuludel, millest on maha arvatud kaalutusõigusel põhinevad tulumeetmed ja millest on välja jäetud intressikulud, tsüklilise töötuse kulud ja liidu programmidega seotud kulud, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadavate tuludega. Näitaja võimaldab makromajanduslikku stabiliseerimist, kuna seda ei mõjuta automaatsete stabilisaatorite toimimine, sealhulgas tulude ja kulude kõikumine, mis ei ole valitsuse otsese kontrolli all.
- (9) ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikes 2 ja protokollis nr 12 osutatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus eelarvepuudujäägi kontrollväärtuse 3 % sisemajanduse

⁵ Euroopa kliimamäärusega kehtestatakse 2050. aastaks kogu liitu hõlmav kliimaneutraalsuse eesmärk ning nõutakse, et liidu institutsioonid ja liikmesriigid teeksid edusamme kohanemisvõime edendamisel, milleks on vaja märkimisväärseid avaliku sektori investeringuid, et vähendada kliimamuutuste negatiivset sotsiaal-majanduslikku mõju ELile ja selle liikmesriikidele, sealhulgas negatiivset mõju majanduskasvule ja riigi rahanduse jätkusuutlikkusele.

koguproduktist (SKP) ületamise korral (puudujäägipõhine ülemäärane eelarvepuudujäägi menetlus) on liidu eelarvejärelevalve raamistiku väljakujunenud element, mis on tulemuslikult mõjutanud liikmesriikide eelarvepoliitikat.

- (10) Selleks et tugevdada ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikes 2 ja protokollis nr 12 osutatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust võlakriteeriumi 60 % SKPst rikkumise korral (võlapõhine ülemäärane eelarvepuudujäägi menetlus) tuleks keskenduda kõrvalekaldumistele nõukogu poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) [...] ⁶ alusel kehtestatud eelarvekavast.
- (11) ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 2 kohaselt on puudujäägikriteerium täidetud ka juhul, kui kontrollväärtuse 3 % SKPst ületamine on üksnes erandlik ja ajutine ning suhtarv on kontrollväärtuse lähedal. Seepärast ei tohiks kontrollväärtuse ajutine ja selle lähedale jääv ületamine tuua kaasa puudujäägipõhise ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse algatamist, kui väärtust ületatakse tulenevalt valitsuse kontrolli alt väljas olevatest erandlikest asjaoludest, millel on suur mõju asjaomase liikmesriigi rahandusele ja milleks võib muu hulgas olla tõsine majandussurutis asjaomases liikmesriigis.
- (12) Tõsise majandussurutise korral euroalal või liidus tervikuna ja vastavalt määruse (EL) [ennetusliku osa kohta] artiklile 24 võivad komisjon ja nõukogu otsustada mitte teha järeldust ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta.
- (13) Vastavalt määruse (EL) [ennetusliku osa kohta] artiklitele 24 ja 25 võib nõukogu komisjoni soovitusel põhjal lubada liikmesriikidel tõsise majandussurutise korral euroalal või liidus tervikuna või valitsuse kontrolli alt väljas olevate erandlike asjaolude korral, millel on suur mõju asjaomase liikmesriigi rahandusele, kalduda kõrvale nõukogu poolt kõnealuse määruse alusel kehtestatud netokulude kavast, tingimusel et see ei ohusta riigi rahanduse jätkusuutlikkust keskpikas perspektiivis. Seepärast ei tohiks selline kõrvalekaldumine tuua kaasa võlapõhise ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse algatamist.
- (14) Ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu hindamisel vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikele 3 peaks komisjon võtma peamise asjakohase tegurina arvesse asjaomase liikmesriigi võlaprobleemide suurust. Peamise asjakohase tegurina, mis viib reeglina ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse algatamiseni, tuleks käsitada võla jätkusuutlikkuse kõige hiljutisema analüüsi käigus kindlaks tehtud olulist valitsemissektori võlaprobleemi. Kuna komisjon peab vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikele 3 võtma arvesse kõiki muid asjakohaseid tegureid niivõrd, kui võrd need mõjutavad märkimisväärselt hinnangut eelarvepuudujäägi ja võla kriteeriumide järgimise kohta asjaomase liikmesriigi poolt, peaks see hõlmama eelkõige keskpika perioodi majanduspositsiooni ja keskpika perioodi eelarvepositsiooni suundumusi ning struktuurireformide ja investeeringute rakendamist. Riikide isevastutuse suurendamiseks peaksid nõukogu direktiivi [riiklike eelarveraamistike kohta] ⁷ artiklis 8 osutatud sõltumatud eelarveasutused esitama asjaomaste tegurite kohta arvamuse.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu [...] määrus (EL) [...] [majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta] (ELT L ..., ..., lk ...).

⁷ Nõukogu [...] direktiiv [...] [millega muudetakse nõukogu direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta] (ELT L ..., ..., lk ...).

- (15) Selleks et jälgida tegelikke ja kavandatud iga-aastaseid kõrvalekaldeid netokulude kavast, nagu on sätestatud määruse (EL) [ennetusliku osa kohta] IV lisas, peaks komisjon looma iga liikmesriigi jaoks kontrollikonto, kuhu need kõrvalekalded aja jooksul koondatakse. Kontrollikontol põhinev teave peaks olema netokulude kavast kõrvalekaldumise korral võetavate täitemeetmete, eelkõige ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohase ettekande aluseks. Samal ajal tuleks võimalikult ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse algatamise üle otsustamisel arvesse võtta määruses (EL) [ennetusliku osa kohta] osutatud riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavas esitatud netokulude kava ambitsioonikust. Eelkõige tuleks vältida ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse algatamist juhul, kui nõukogu kehtestatud liikmesriigi netokulude kava on ambitsioonikam kui komisjoni poolt määruse (EL) [ennetusliku osa kohta] kohaselt esitatud keskpika perioodi tehniline trajektoor ning kõrvalekaldumine kavast ei ole selle trajektooriga võrreldes märkimisväärne.
- (16) Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames kohaldatav korrigeeriv netokulude kava peaks nõukogu kehtestatud tähtajaks viima valitsemissektori eelarve puudujäägi püsivalt alla ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikes 2 ja protokollis nr 12 osutatud kontrolliväärtuse 3 % SKPst. Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohane korrigeeriv netokulude kava peaks tagama ka piisavad edusammud soovitusega hõlmatud ajavahemikul seoses prognoositud võlasuhte usutava vähenemisega või konservatiivsele tasemele jäämisega. Samuti peaks nõukogu ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames korrigeeriva netokulude kava kehtestamisel tagama, et nõutavat eelarvekohandust ei lükataks edasi. Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohane korrigeeriv netokulude kava oleks põhimõtteliselt sama, mille nõukogu algselt kehtestas, kuid peaks samal ajal arvesse võtma vajadust korrigeerida kõrvalekalle sellest kavast. Kui algset kava ei ole objektiivsete asjaolude tõttu enam võimalik ellu viia, peaks nõukogu saama kehtestada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames teistsuguse kava.
- (17) Liikmesriikide puhul, kelle suhtes kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, peaks nõukogul olema jätkuvalt võimalik pikendada komisjoni soovitusel põhjal ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks kehtestatud tähtaega, kui ta teeb kindlaks tõsise majandussurutise olemasolu euroalal või liidus tervikuna vastavalt määruse (EL) [ennetusliku osa kohta] artiklile 24 või valitsuse kontrolli alt väljas olevate erandlike asjaolude korral, millel on suur mõju konkreetse liikmesriigi rahandusele, tingimusel et tähtaja pikendamine ei ohusta riigi rahanduse jätkusuutlikkust keskpikas perspektiivis. Tähtaja pikendamiseks peaks šokk olema tavapärasest suurem, nt loodusõnnetustega seotud kulused tuleks prognoosida teatavates vahemikes.
- (18) Välja tuleks jätta määruse (EÜ) nr 1467/97 erisätted, mis käsitlevad sissemakseid teise samba pensioniskeemidesse, kuna nõukogu kehtestatud netokulude kava peaks juba arvesse võtma sellistest sissemaksetest tulenevat tulude vähenemist.
- (19) Sõltumatud eelarveasutused on tõestanud oma suutlikkust edendada eelarvedistsipliini ja suurendada liikmesriikide rahanduse usaldusväarsust. Selleks et suurendada riikide isevastutust, tuleks laiendada sõltumatute eelarveasutuste rolli, kes on tavapäraselt volitatud jälgima vastavust riiklikule raamistikule, ka liidu majandusjuhtimise raamistikule.
- (20) Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse lõpetamiseks tuleks sätestada selged tingimused. Menetluse lõpetamiseks peaks eelarvepuudujääk jääma usaldusväärsest allapoole ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikes 2 ja protokollis nr 12 osutatud

kontrollväärtust 3 % SKPst ning võlapõhise ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse puhul peaks liikmesriik tõendama, et ta järgib ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames kehtestatud netokulude kava.

- (21) ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikes 11 sätestatud trahvide puhul ei tuleks ette näha miinimumsummat, vaid need peaksid akumuleeruma kuni tõhusate meetmete võtmiseni, et need mõjuks reaalse stiimulina selliste teadete järgimiseks, mis esitatakse ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 kohaselt liikmesriikidele, kelle suhtes kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust.
- (22) Ühendkuningriiki käsitlevad sätted tuleks välja jätta.
- (23) Käesolev määrus on osa paketist, kuhu kuuluvad lisaks veel määrus (EL) [ennetusliku osa kohta] ja direktiiv (EL) [...], millega muudetakse määrust 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta. Koos moodustavad need liidu majandusjuhtimise reformitud raamistiku, millega võetakse liidu õigusesse üle majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu (leping)⁸ III jaotise „Fiskaalkokkulepe“ sisu kooskõlas kõnealuse lepingu artikliga 16. Tuginedes kogemustele, mida liikmesriigid on saanud lepingu rakendamisel, säilitatakse paketi fiskaalkokkuleppe keskpika perioodi suunitlus kui vahend eelarvedistsipliini saavutamiseks ja majanduskasvu edendamiseks. Paketiga pannakse endisest rohkem rõhku riigipõhisele mõõtmele, mille eesmärk on toetada liikmesriikide isevastutust, sealhulgas sõltumatute eelarveasutuste rolli suurendamise kaudu, tuginedes lepingu artikli 3 lõike 2 kohasest Euroopa Komisjoni ettepanekust lähtuvatele ühistele põhimõtetele⁹. Määruses (EL) [ennetusliku osa kohta] on sätestatud selliste kulude analüüs, millest on maha arvatud kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed ja mille alusel hinnatakse nõuete täitmist üldiselt, nagu on ette nähtud fiskaalkokkuleppega. Nagu fiskaalkokkuleppes, on ka määruses (EL) [ennetusliku osa kohta] lubatud ajutine kõrvalekaldumine keskpika perioodi kavast üksnes erandlikel asjaoludel. Samuti tuleks keskpika perioodi kavast märkimisväärsete kõrvalekallete korral võtta meetmeid kõrvalekallete korrigeerimiseks kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul. Paketiga tugevdatakse eelarvejärelvalvet ja täitemenetlusi, et täita kohustust edendada usaldusväärset ja jätkusuutlikku riigi rahandust ning kestlikku majanduskasvu. Majandusjuhtimise raamistiku reformiga säilitatakse seega lepingus sätestatud eelarvedistsipliini ja võla jätkusuutlikkuse põhieesmärgid.
- (24) Liikmesriikide puhul, kelle suhtes kohaldatakse reformitud raamistiku jõustumisel ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, on vaja üleminekusätteid. ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohased soovitusel ja ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 kohased teated, mis on vastu võetud enne käesoleva muutmismääruse jõustumist, tuleb läbi vaadata, et viia need kooskõlla muudetud artikli 3 lõike 4 ja artikli 5 lõike 1 sätetega. See võimaldaks nõukogul ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust kiirendamata kehtestada korrigeeriva netokulude kava, mis on kooskõlas uute sätetega, liikmesriikidele, kes on võtnud meetmeid.
- (25) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 1467/97 vastavalt muuta,

⁸ 2. märtsi 2012. aasta majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise leping.

⁹ Komisjoni 20. juuni 2012. aasta teatis „Riikide eelarve korrigeerimise mehhanismide ühispehimõtted“ (COM(2012) 342 final).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 1467/97 muudetakse järgmiselt.

(1) Artiklid 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse sätted, mille eesmärk on muuta ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamine kiiremaks ja selgemaks. Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse eesmärk on vältida valitsemissektori eelarve ülemäärast puudujääki ja sellise puudujäägi tekkimise korral soodustada selle viivitamatut korrigeerimist ning selle menetluse käigus kontrollitakse valitsemissektori eelarvepuudujäägi ja võla kriteeriumi alusel eelarvedistsipliini järgimist.

2. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) „osalevad liikmesriigid“ – liikmesriigid, mille rahaühik on euro;
- (b) „netokulud“ – valitsemissektori kulud, millest on maha arvatud intressikulud, kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed ja muud valitsuse kontrolli alt väljas olevad eelarvemuutujad, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) [ennetusliku osa kohta]* II lisa punktis a;
- (c) „tehniline trajektoor“ – netokulude trajektoor, mille komisjon on pannud ette kooskõlas määrusega (EL) [ennetusliku osa kohta];
- (d) „netokulude kava“ – liikmesriigi netokulude mitmeaastane trajektoor, mille nõukogu on kehtestanud kooskõlas määrusega (EL) [ennetusliku osa kohta];
- (e) „kontrollikonto“ – andmed liikmesriigi tegelike netokulude kumulatiivsete kõrvalekallete kohta netokulude kavast.

Artikkel 2

1. Kontrollväärtust ületavat valitsemissektori eelarvepuudujääki peetakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõike 2 punkti a teise taande kohaselt erandlikuks, kui nõukogu on kindlaks teinud tõsise majandussurutise olemasolu euroalal või liidus tervikuna vastavalt määruse (EL) [ennetava osa kohta] artiklile [24] või selliste erandlike asjaolude olemasolu, mis ei ole valitsuse kontrolli all ja millel on suur mõju asjaomase liikmesriigi rahandusele, vastavalt määruse (EL) [ennetava osa kohta] artiklile 25.

Lisaks peetakse kontrollväärtuse ületamist ajutiseks, kui komisjoni esitatud eelarveprognoosid osutavad, et puudujääk langeb pärast esimeses lõigus osutatud tõsise majandussurutise või erandlike asjaolude lõppu alla kontrollväärtuse.

1a. Kui valitsemissektori võla suhe sisemajanduse koguprodukti (SKP) ületab kontrollväärtuse, käsitatakse seda kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 2 punktiga b piisavalt vähenevana ja kontrollväärtusele rahuldava kiirusega lähenevana, kui asjaomane liikmesriik järgib oma netokulude kava.

2. Komisjon ja nõukogu võivad ülemäärase eelarvepuudujäägi hindamisel ja selle olemasolu kohta otsuse tegemisel vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 126 lõigetele 3–6 pidada kontrollväärtuse ületamist, mis tuleneb tõsisest majandussurutisest, erandlikuks ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 2 punkti a teise taande tähenduses, kui nõukogu teeb määruse (EL) [ennetusliku osa kohta] artikli 25 kohaselt kindlaks erandlike asjaolude olemasolu.

3. Komisjon võtab ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 alusel aruande koostamisel peamise asjakohase tegurina arvesse asjaomase liikmesriigi võlaprobleemide suurust. Kui liikmesriigil on võla jätkusuutlikkuse kõige hiljutisema analüüsi kohaselt olulised valitsemissektori võlaprobleemid, käsitatakse seda peamise asjakohase tegurina, mis viib reeglina ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse algatamiseni.

Komisjon võtab arvesse ka ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikes 3 osutatud kõiki muid asjakohaseid tegureid, kuivõrd neil on oluline mõju asjaomase liikmesriigi puudujäägi- ja võlakriteeriumide järgimise hindamisele.

Kui see on asjakohane, kajastab komisjoni aruanne järgmist:

- (a) keskpika perioodi majanduspositsiooni suundumused, eelkõige inflatsiooni suundumused ja tsüklilised suundumused võrreldes netokulude kava aluseks olevate eeldustega;
- (b) keskpika perioodi eelarvepositsiooni suundumused, sealhulgas eelkõige netokulude kavast tegeliku kõrvalekalde suurus aastases ja kumulatiivses arvestuses, mida mõõdetakse kontrollikontoga, ja mil määral on kõrvalekalle tingitud tõsisest majandussurutisest euroalal või liidus tervikuna või valitsuse kontrolli alt väljas olevatest erandlikest asjaoludest, millel on suur mõju asjaomase liikmesriigi rahandusele, vastavalt määruse (EL) [ennetava osa kohta] artiklitele 24 ja 25. Kui see on asjakohane, võetakse kõrvalekalde suuruse kaalumisel arvesse ka kõrvalekallet võrreldes tehnilise trajektooriga;
- (c) valitsemissektori võlapositsiooni ja selle rahastamise areng ning sellega seotud riskitegurid, eelkõige tähtjastruktuur, võla nomineerimisvaluuta ja tingimuslikud kohustused;
- (d) reformide ja investeringute rakendamine, mis hõlmab eelkõige ülemäärase makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise poliitikameetmeid ning liidu ühise majanduskasvu ja tööhõive strateegia rakendamise poliitikameetmeid, sealhulgas taasterahastust „NextGenerationEU“ toetatavad meetmeid, ning riigi rahanduse üldine kvaliteet, eelkõige riiklike eelarveraamistike tulemuslikkus.

Komisjon pöörab asjakohast ja otsest tähelepanu ka kõikidele teistele teguritele, mis on asjaomase liikmesriigi arvates olulised, et põhjalikult hinnata puudujäägi- ja võlakriteeriumide järgimist, ning millest liikmesriik on nõukogule ja komisjonile teada andnud. Seoses sellega pööratakse erilist tähelepanu rahvusvahelise solidaarsuse edendamiseks ja liidu poliitikaeesmärkide saavutamiseks antavale rahalisele toetusele. Asjaomase liikmesriigi poolt komisjonile esitatav arvamus peab sisaldama riikliku sõltumatu eelarveasutuse arvamust asjakohaste tegurite kohta.

4. Nõukogu ja komisjon koostavad tasakaalustatud üldhinnangu kõikide asjakohaste tegurite kohta ja võtavad selles eriti arvesse nende tegurite raskendavat või leevendavat mõju puudujäägi- ja/või võlakriteeriumi järgimise hindamisele.

Kui hinnatakse puudujäägikriteeriumi järgimist ja kui valitsemissektori võla suhe SKPsse ületab kontrollväärtust, võetakse kõnealuseid tegureid ELi toimimise lepingu artikli 126 lõigete 4, 5 ja 6 kohastes sammudes, mille tulemusel tehakse otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta, arvesse üksnes juhul, kui topelttingimus on täielikult täidetud, st et enne asjakohaste tegurite arvessevõtmist on kindel, et valitsemissektori eelarvepuudujääk on kontrollväärtuselähedane ja et see ületab kontrollväärtust ajutiselt.

Neid tegureid võetakse siiski arvesse sammudes, mille tulemusel tehakse otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta, kui hinnatakse võlakriteeriumi järgimist.

5. Kui liikmesriikidel on lubatud kalduda kõrvale oma netokulude kavast tõsise majandussurutise korral euroalal või liidus tervikuna vastavalt määruse (EL) [ennetava osa kohta] artiklile 24, võivad komisjon ja nõukogu oma hinnangus otsustada mitte teha järeldust ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta.

6. Kui nõukogu, toimides ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 6 alusel, otsustab, et liikmesriigis on ülemäärane eelarvepuudujääk, võtavad nõukogu ja komisjon ELi toimimise lepingu nimetatud artikli järgnevas menetlusetappides arvesse kõnealuse artikli lõikes 3 osutatud asjakohaseid tegureid, sest need mõjutavad kõnealuse liikmesriigi olukorda, sealhulgas ka käesoleva määruse artikli 5 lõikes 2 kindlaks määratud menetlusetappide puhul, eelkõige ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtsaja kehtestamisel ja selle pikendamisel. Kõnealuseid asjakohaseid tegureid ei võeta siiski arvesse nõukogu poolt ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 12 alusel otsuse tegemisel, millega tunnistatakse kehtetuks mõned või kõik nõukogu otsused, mis on vastu võetud ELi toimimise lepingu artikli 126 lõigete 6–9 ja lõike 11 alusel.“

*Määrus (EL) [...], [lisada kuupäev] [lisada täielik pealkiri] (ELT L ...).

(2) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3

1. Majandus- ja rahanduskomitee sõnastab arvamuse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 4 kahe nädala jooksul alates sellest, kui komisjon on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 3 koostatud aruande vastu võtnud. Majandus- ja rahanduskomitee arvamus avalikustatakse.

2. Kui komisjoni arvates on eelarvepuudujääk ülemäärane, adresseerib ta arvamuse ja ettepaneku kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõigetega 5 ja 6 nõukogule ja teavitab Euroopa Parlamenti, võttes täielikult arvesse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud arvamust.

3. Nõukogu otsustab ülemäärase eelarvepuudujäägi üle kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 6 ning teeb seda üldjuhul nelja kuu jooksul alates määruse (EÜ) nr 479/2009 artikli 3 lõigetele 2 ja 3 kehtestatud aruande esitamise kuupäevast. Kui nõukogu otsustab, et eelarvepuudujääk on ülemäärane, annab ta samas asjaomasele liikmesriigile soovitusel kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 7. Nõukogu avalikustab oma otsused ja soovitusel.

4. Nõukogu soovitusel, mis on esitatud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 7, kehtestatakse asjaomasele liikmesriigile tõhusate meetmete võtmiseks maksimaalselt kuue kuu pikkune tähtaeg. Kui olukorra tõsidus seda nõuab, võib tõhusate meetmete võtmise tähtaeg olla kolm kuud. Samuti kehtestatakse nõukogu soovitusel tähtaeg ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks. Oma soovitusel nõuab nõukogu, et liikmesriik rakendaks soovitusel kehtestatud tähtaja jooksul korrigeeriva netokulude kava, millega tagatakse, et valitsemissektori eelarvepuudujääk püsib või viiakse alla kontrollväärtuse ja hoitakse sellest allpool. Aastatel, mil valitsemissektori eelarvepuudujääk eeldatavasti ületab kontrollväärtust, peab korrigeeriv netokulude kava olema kooskõlas aastase miinimumkohandusega, mille sihttase on vähemalt 0,5 % SKPst.

Korrigeeriv netokulude kava peab samuti viima võla suhte usutava vähenemiseni või hoidma selle konservatiivsel tasemel, võttes arvesse määruse (EL) [ennetava osa kohta] I lisas kehtestatud kriteeriume. Korrigeeriv netokulude kava peab tagama, et keskmine aastane eelarvekohandus esimesel kolmel aastal on vähemalt sama suur kui keskmine aastane eelarvekohandus kogu kohandamisperioodi jooksul.

5. Käesoleva artikli lõikes 4 sätestatud tähtaja jooksul esitab asjaomane liikmesriik nõukogule ja komisjonile aruande meetmetest, mis ta on võtnud vastuseks ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohasele nõukogu soovitusele. Aruanne sisaldab nõukogu soovitusel kooskõlas olevaid valitsemissektori kulude ja tulude ning suvakohaste kulu- ja tulumeetmetega seotud eesmärgi, samuti teavet võetud meetmete kohta ja kõnealuste eesmärkide saavutamiseks kavandatud meetmete kohta. Aruanne sisaldab ka asjaomase liikmesriigi sõltumatu eelarveasutuse arvamust eesmärkide saavutamiseks võetud ja kavandatud meetmete piisavuse kohta. Liikmesriigid avalikustavad aruande.

6. Kui kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 alusel esitatud soovitusel on võetud tõhusaid meetmeid või kui pärast kõnealuse soovitusel vastuvõtmist ilmnevad erandlikud asjaolud, mis ei ole valitsuse kontrolli all ja millel on suur mõju asjaomase liikmesriigi rahandusele, sealhulgas seoses nõukogu poolt käesoleva artikli lõike 4 kohaselt soovitatud korrigeeriva netokulude kavaga, võib nõukogu teha komisjoni soovitusel põhjal otsuse võtta ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 alusel vastu muudetud soovitusel. Muudetud soovitusel võidakse pikendada ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtaega reeglina ühe aasta võrra, võttes arvesse käesoleva määruse artikli 2 lõikes 3 osutatud asjakohaseid tegureid. Kui nõukogu on kindlaks teinud tõsise majandussurutise olemasolu euroalal või liidus tervikuna vastavalt määruse (EL) [ennetava osa kohta] artiklile 24, võib nõukogu teha komisjoni soovitusel põhjal otsuse võtta ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 alusel vastu muudetud soovitusel, tingimusel et see ei ohusta eelarve jätkusuutlikkust keskpikal perioodil. Muudetud soovitusel võidakse eelkõige pikendada ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtaega reeglina ühe aasta võrra.“

(3) Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 4

Kui nõukogu kaalub, kas vastuseks tema soovitustele, mis on tehtud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 7, on võetud tõhusaid meetmeid, võtab ta otsuse tegemisel arvesse aruannet, mille asjaomane liikmesriik esitab käesoleva

määruse artikli 3 lõike 5 kohaselt, ja selle rakendamist ning asjaomase liikmesriigi valitsuse muid avalikult teatavaks tehtud ja piisavalt üksikasjalikke otsuseid.

Kui nõukogu teeb kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 8 kindlaks, et asjaomane liikmesriik ei ole võtnud tõhusaid meetmeid, teatab ta sellest Euroopa Ülemkogule.”

(4) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 kohane nõukogu otsus teatada asjaomasele osalevale liikmesriigile, et see võtaks meetmeid eelarvepuudujäägi vähendamiseks, tehakse kahe kuu jooksul alates nõukogu ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 8 kohasest otsusest, millega tehti kindlaks, et tõhusaid meetmeid ei ole võetud. Oma teates nõuab nõukogu, et liikmesriik rakendaks teates märgitud tähtaja jooksul korrigeeriva netokulude kava, millega tagatakse, et valitsemissektori eelarvepuudujääk püsib või viiakse alla kontrollväärtuse ja hoitakse sellest allpool. Aastatel, mil valitsemissektori eelarvepuudujääk eeldatavasti ületab kontrollväärtust, peab korrigeeriv netokulude kava olema kooskõlas aastase miinimumkohandusega, mille sihttase on vähemalt 0,5 % SKPst.

Korrigeeriv netokulude kava peab samuti viima võla suhte usutava vähenemiseni või hoidma selle konservatiivsel tasemel, võttes arvesse määruse (EL) [ennetava osa kohta] I lisas kehtestatud kriteeriume. Korrigeeriv netokulude kava peab tagama, et keskmine aastane eelarvekohandus esimesel kolmel aastal on vähemalt sama suur kui keskmine aastane eelarvekohandus kogu kohandamisperioodi jooksul. Nõukogu märgib ka meetmed, mis soodustavad korrigeeriva netokulude kava järgimist.“;

(b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 alusel esitatud teatega on võetud tõhusaid meetmeid või kui pärast kõnealuse teate vastuvõtmist ilmnevad erandlikud asjaolud, mis ei ole valitsuse kontrolli all ja millel on suur mõju asjaomase liikmesriigi rahandusele, sealhulgas seoses käesoleva artikli lõikes 1 osutatud korrigeeriva netokulude kavaga, võib nõukogu teha komisjoni soovitusel põhjal otsuse võtta ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 alusel vastu muudetud teade. Muudetud teatega võidakse eelkõige pikendada ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtaega reeglina ühe aasta võrra, võttes arvesse käesoleva määruse artikli 2 lõikes 3 osutatud asjakohaseid tegureid. Kui nõukogu on kindlaks teinud tõsise majandussurutise olemasolu euroalal või liidus tervikuna vastavalt määruse (EL) [ennetava osa kohta] artiklile 24, võib nõukogu teha komisjoni soovitusel põhjal otsuse võtta ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 alusel vastu muudetud teade, tingimusel et see ei ohusta eelarve jätkusuutlikkust keskpikal perioodil. Muudetud teatega võidakse eelkõige pikendada ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtaega reeglina ühe aasta võrra.“

(5) Artikli 6 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui nõukogu kaalub, kas vastuseks tema teatele, mis on esitatud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 9, on võetud tõhusaid meetmeid, võtab ta otsuse tegemisel arvesse aruannet, mille asjaomane liikmesriik esitab käesoleva määruse artikli 5 lõike 1a kohaselt, ja selle rakendamist ning asjaomase liikmesriigi valitsuse muid avalikult teatavaks tehtud ja piisavalt üksikasjalikke otsuseid. Arvesse võetakse vastavalt käesoleva määruse artiklile 10a korraldatud komisjoni kontrollkäigu tulemust.“

(6) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

1. Nõukogu teeb ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 11 kohase otsuse sanktsioonide karmistamise kohta hiljemalt kahe kuu jooksul alates määruses (EÜ) nr 479/2009 sätestatud aruandluskuupäevast.

2. Nõukogu otsus ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 12 alusel kõikide oma otsuste või neist osa kehtetuks tunnistamise kohta tehakse võimalikult kiiresti ja igal juhul hiljemalt kahe kuu jooksul alates määruses (EÜ) nr 479/2009 sätestatud aruandluskuupäevast.

3. Nõukogu võtab ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 12 kohase otsuse vastu üksnes juhul, kui komisjoni esitatud eelarveprognosid näitavad, et eelarvepuudujääk on viidud püsivalt alla kontrollväärtuse, ning võlakriteeriumi alusel algatatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse korral, kui asjaomane liikmesriik on eelmise kahe aasta jooksul järginud nõukogu poolt käesoleva määruse artikli 3 lõike 4 või artikli 5 lõike 1 kohaselt kehtestatud korrigeerivat netokulude kava ning komisjoni prognooside kohaselt teeb seda käimasoleval aastal.“

(7) Artikli 9 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus peatatakse:

- (a) kui asjaomane liikmesriik järgib ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohaselt antud soovitusi;
- (b) kui asjaomane osalev liikmesriik tegutseb kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 kohaselt esitatud teadetega.“

(8) Artikkel 10 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

1. Nõukogu ja komisjon jälgivad korrapäraselt, kuidas rakendatakse meetmeid, mida on võtnud:

- asjaomane liikmesriik vastuseks ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 alusel antud soovitudele;
- asjaomane osalev liikmesriik vastuseks ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 alusel esitatud teadetele.

2. Kui osalev liikmesriik ei rakenda meedet või see on nõukogu arvates ebapiisav, teeb nõukogu viivitamata otsuse vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikele 9 või ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikele 11.

3. Kui tegelikud määruse (EÜ) nr 479/2009 kohased andmed osutavad, et osalev liikmesriik ei ole ülemäärast eelarvepuudujääki ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohaselt antud soovitusel või ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 kohaselt esitatud teadetes kindlaks määratud tähtaegadeks korrigeerinud, teeb nõukogu viivitamata otsuse vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 või ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 11 alusel.“

(9) Artiklit 10a muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon tagab liikmesriikide ametiasutustega pideva dialoogi vastavalt käesoleva määruse eesmärkidele. Selleks korraldab komisjon eelkõige kontrollkäike, et hinnata liikmesriigi tegelikku majanduslikku olukorda ning teha kindlaks käesoleva määruse järgimisega seotud riskid või probleemid, ja vahetab teavet muude asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas riiklike sõltumatute eelarveasutustega.“;

(b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Pärast seda, kui nõukogu on võtnud ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 alusel vastu teate, korraldab komisjon asjaomasesse liikmesriiki sihtotstarbelise kontrollkäigu, et arutada meetmeid, mida liikmesriik kavatses võtta vastuseks meetmetele, mida peetakse vajalikuks pärast ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 kohase teate saamist. Asjaomase liikmesriigi parlamendi kutsel võib komisjon esitada oma hinnangu liikmesriigi majandus- ja eelarveolukorra kohta. Tõhustatud järelevalvet võidakse teha liikmesriigis, kellele on esitatud soovitusi ja teateid pärast ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 8 kohaselt tehtud otsust ning ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 11 kohaselt tehtud otsuseid kohapealse seire eesmärgil. Asjaomased liikmesriigid esitavad kogu teabe, mida on vaja kontrollkäigu ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks.“

(10) Artikkel 12 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 12

1. Trahvisumma on kuni 0,05 % SKPst kuue kuu kohta ja see makstakse iga kuue kuu järel, kuni nõukogu hinnangul on asjaomane liikmesriik võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 alusel esitatud teatele.

2. Iga kuuekuise perioodi järel, mis järgneb trahvi määramise perioodile, kuni ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta tehtud otsuse kehtetuks tunnistamiseni hindab nõukogu, kas asjaomane osalev liikmesriik on võtnud tõhusaid

meetmeid vastuseks ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 alusel nõukogu esitatud teatele. Kui asjaomane osalev liikmesriik ei ole nõukogu teadet järginud, otsustab nõukogu iga poole aasta järel tehtava hindamise käigus sanktsioone karmistada kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 11.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud trahvide kumulatiivne summa ei tohi ületada 0,5 % SKPst.“

- (11) Artiklid 14 ja 15 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 14

1. Olenevalt asjaomase osaleva liikmesriigi edusammudest ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimisel, tühistab nõukogu kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 12 ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 11 esimeses ja teises taandes osutatud sanktsioonid.

Artikkel 15

Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 12 tühistab nõukogu kõik kehtivad sanktsioonid, kui tunnistatakse kehtetuks otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta. Kooskõlas käesoleva määruse artikliga 12 määratud trahve asjaomasele osalevale liikmesriigile tagasi ei maksta.“

- (12) Artiklid 16 ja 17 jäetakse välja.

- (13) Artikli 17a lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon avaldab 31. detsembriks 2030 ning seejärel iga viie aasta järel aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta.

Kõnealuses aruandes vaadatakse läbi vähemalt:

a) käesoleva määruse tulemuslikkus;

b) edusammud liikmesriikide majanduspoliitika parema koordineerimise ja majandustulemuste püsiva lähenemise tagamisel kooskõlas ELi toimimise lepinguga.

2. Vajaduse korral lisatakse lõikes 1 osutatud aruandele ettepanek käesoleva määruse muutmiseks.

3. Aruanne edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.“

- (14) Lisatakse artikkel 17b:

„Artikkel 17b

Nõukogu võtab komisjoni soovitusel põhjal vastu ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohase muudetud soovitusel või ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 kohase muudetud teate liikmesriikidele, kelle suhtes kohaldatakse [muutmismääruse

jõustumise kuupäev] ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohast soovitus või artikli 126 lõike 9 kohast teadet.

Nõukogu võtab muudetud soovituse või teate vastu koos määruse (EL) [ennetusliku osa kohta] artikli 16 kohase soovitusena, millega kehtestatakse netokulude kava.“

(15) Lisa jäetakse välja.

Artikkel 2

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub [...] päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*